

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

FRIDTID
19.11.2009
HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
HARVING
ARKIV

Deres ref:

Vår ref: 2009/1017

Bergen 18.11.2009

Arkivnr. 008

Løpenr: 6503/2009

HØRING - FORSLAG TIL FORSKRIFT OM SÆRSKILT KRAV TIL AKVAKULTURRELATERT VIRKSOMHET I HARDANGERFJORDEN

Havforskningsinstituttet støtter vurderingene som ligger til grunn for "frysvedtaket" og koblingen mellom den videre utviklingen av havbruksnæringen i Hardanger og "Strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring". Vi har i tidligere brev konkludert på faglig grunnlag med at produksjonsnivået i Hardangerregionen er for høyt spesielt med tanke på produksjon av lakselus og innslag av rømt fisk. I forslaget til forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i Hardangerfjorden vil vi gjerne legge til følgende kommentarer.

Til punktene i høringsbrevet:

3.1 Geografisk virkeområde

Lakselus er en parasitt med relativt lang levetid i planktonisk fase - 7-20 dager avhengig av vanntemperaturen. Strømmene i Hardangerfjorden kan variere en hel del både i retning og styrke gjennom den perioden lakselusa driver fritt i vannmassene, og det er ikke usannsynlig at en lakseluslarve for ulike perioder kan transporteres 50-100 kilometer i samme retning. Dette betyr at en rigid avgrensning av Hardangerfjorden som særskilt sone er ytterst vanskelig. Vi vil foreslå at områdene nordover i Langenuen til Selbjørnsfjorden blir inkludert. Videre områdene på vestsiden av Bømlo.

3.3 avgrensning av produksjon

I tidligere uttalelser fra oss har det blitt pekt på at både lakselusproduksjonen og antallet rømt fisk har vært for høy. Dagens regulering av lakselusnivå er knyttet mot antall lus per oppdrettsfisk og således videre knyttet til totalt produksjonsvolum og implisitt antall fisk i sjø. Vi støtter derfor intensjonen om å regulere nivået på produksjonsvolum i Hardangerfjorden.

Hva som er ett akseptabelt tak for produksjonen vil være knyttet til antall lus man har på fisken og hvor mange fisk som rømmer. Vi har dessverre ikke kvantitative måltall på sammenhengen mellom antall lus/rømt fisk og effektmålene lus på vill laksesmolt eller antall rømt fisk i elv å vise til. Inntil vi har dette kan en bare anbefale en låsing eller reduksjon av produksjonsnivå slik forskriften foreslår.

Havforskningsinstituttet

Postboks 1870 Nordnes, 5817 Bergen
Tlf.: 55 23 85 00
Faks: 55 23 85 31
E-post: havforskningsinstituttet@imr.no

Avdeling: Forsknings- og rådgivningsprogram
Akvakultur
Saksbehandler: Karin Kroon Boxaspen
Tlf.: 55 23 86 46
E-post: karinb@imr.no
Besøk:

Org.no. NO 971 349 077

Bank: 7694.05.00849
Swift-adr.: DNBANOKK
IBAN: NO74 7694 0500 849
www.imr.no

Dersom alternativ 1 blir valgt er det i forhold til formålet med forskriften, å sikre en bærekraftig havbruksnæring i Hardangerfjorden, viktig at det blir satt en rimelig men ikke for lang tidsfrist for når næringen selv skal ha ferdig ett forslag til gjennomføring av en slik regulering. Ulempen vil være at en taper tid og at situasjonen for villaks og sjøørret i mellomtiden kan forverre seg. For begge alternativene gjelder det at effekten av tiltaket vil bli mindre jo lengre tid det tar å få implementert, siden nye årsklasser vil bli påvirket av lakselus og rømt oppdrettslaks.

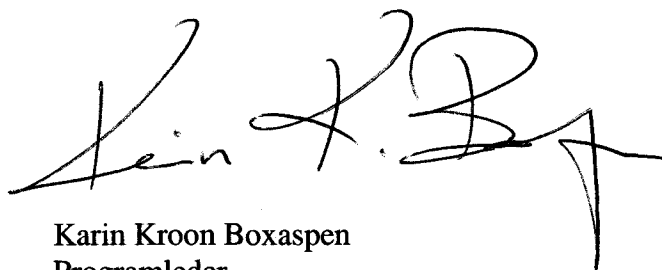
4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Havforskningsinstituttet har over tid, som flere andre forskingsmiljø, påpekt at infeksjonspresset av lakselus og mengden av rømt oppdrettslaks er en sterkt medvirkende årsak til den kritiske situasjonen for de ville bestandene av anadrom laksefisk i Hardangerfjorden. Siden taket på MTB er satt til 50.000 tonn, altså høyere enn den hittil største registrerte biomassen (ca 48.000 tonn) i Hardangerfjorden, er det lite sannsynlig at dette tiltaket alene vil innfri fiskeriforvaltningen sin forventning til tiltaket. Mattilsynet sin varsling av en sterk økning i lusemengden på oppdrettslaks i 2009 og økende forekomst av nedsatt effekt av medikamentell behandling mot lus, understøtter Havforskningsinstituttet sin konklusjon. Det er derfor i kombinasjon med andre tiltak, som total synkron brakklegging av fjordsystemet, en kan vente en effekt av frysing av MTB på det foreslåtte nivået. Gjennom den årlige overvåkingen av mengde av rømt oppdrettslaks og villaks i de fleste vassdragene i Hardangerfjordbassenget, utført i samarbeid mellom Havforskningsinstituttet, Universitetet i Bergen, Fylkesmannen i Hordaland og Statkraft, har en relativt detaljert kunnskap om mengden rømlinger i disse vassdragene. Siden taket på MTB er lagt på nivå med nivået i 2008, er det sannsynlig at mengden oppdrettslaks vil være tilsvarende høy også framover, og derfor over det nivået som laksebestandene vil kunne tolerere. Det er i kombinasjon med andre tiltak, som for eksempel bruk av steril laks eller ytterligere sikring av oppdrettsanlegga mot rømming, at det foreslåtte taket på MTB vil gi en miljøeffekt på området.

Vennlig hilsen

Tore Nepstad
Administrerende direktør

Karin Kroon Boxaspen
Programleder
Forsknings og rådgivningsprogram akvakultur